

# Ряд

# Хоботні



Підготувала  
учениця 8 класу  
Павліковська Оксана

# Біологічна класифікація

---

- Домен: Ядерні (Eukaryota)
- Царство: Тварини (Metazoa)
- Тип: Хордові (Chordata)
- Інфратип: Хребетні (Vertebrata)
- Клас: Ссавці (Mammalia)
- Інфраклас: Плацентарні (Eutheria)
- Надряд: Афротерії (Afrotheria)
- Ряд: Хоботні (Proboscidea)

# Загальна характеристика Хоботних

- Хоботні відносяться до плацентарних ссавців, а їхню назву визначено головною відмітною ознакою цих тварин, тобто наявністю у них хобота. В даний час хоботні представлені тільки сімейством слонів. Вимерлими представниками хоботних є мамонти і мастодонти.
- Ноги у слонів колоноподібні і закінчуються п'ятьма пальцями, частково зрощеними між собою. На пальцях є невеликі копита.



## Хобот слонів

Хобот являє собою верхню губу і ніс, що зрослися між собою. Він складається з сухожилів і м'язів, завдяки чому володіє значною силою. Через коротку шию, рухи голови у слона сильно обмежені і тому хобот є дуже важливим органом. З його допомогою слони піднімають предмети із землі, зривають листя з дерев.



## Бивні слона

Бивні слона – це довгі вигнуті різці. Бивень приблизно на одну третину прихований у черепі.



*Череп* слонів має значні розміри. Однак його мозкова частина в порівнянні з тілом має скромні розміри. Мозок у слона важить 5 кг, що приблизно складає  $1/500$  від маси його тіла.

Всі представники хоботних є *рослиноїдними тваринами*. Велику роль у процесі травлення у них відіграє кишкова мікрофлора.

Слони приручаються, але зазвичай не розмножуються в неволі.

**Отже, найвиразнішими ознаками хоботних є:**

- 1) великі розміри тіла і потужні кінцівки
- 2) зрощення ніздрів та верхньої губи у хобот
- 3) надмірний розвиток верхніх різців і формування бивнів.

# Індійський слон

---



- Індійський слон менший за африканського. Вуха індійського слона невеликі, вони витягнуті вниз і загострені. Вже 5 500 років як людина приручила індійського слона для використання його у якості тяглової сили.
- Ряд - Хоботні
- Родина - Слонові
- Рід/Вид - *Elephas maximus*



Основні дані

## РОЗМІРИ

Довжина: 5,5-6,4 м.

Висота: 2,5-3 м.

Маса: до 5 000 кг.

## РОЗМНОЖЕННЯ

Статеве дозрівання: з

8-12 років.

Шлюбний період: у

сезон дощів.

Вагітність: 20-21,5

місяці.

Кількість дитинчат:

зазвичай 1.





## СПОСІБ ЖИТТЯ

**Звички:** самці зазвичай тримаються поодинці, самки з дитинчатами - стадами.

**Їжа:** трава і листя, плоди та гілля дерев, кора і корені.

**Звуки:** роздратована тварина голосно трубить.

**Тривалість життя:** близько 60 років.

## СПОРІДНЕНІ ВИДИ

**Підвиди індійського слона:**

- 1) Цейлонський
- 2) Індійський
- 3) Суматранський
- 4) Малайський

# ЧИ ТОБІ ВІДОМО, ЩО...



- Індійський слон охоче купається і добре плаває. Хобот він часто використовує для дихання під водою.
- На кінці хобота розташовані ніздрі і пальцеподібні вирости. У індійського слона на хоботі є 1 виріст, а в африканського - 2.
- У важких життєвих ситуаціях слон плаче, як людина. Слонів, які плачуть, також можна спостерігати і в неволі.
- Слони видають звуки низької частоти, яких людина не чує. Голос свого родича інші слони чують на відстані до 19 км.

# Африканський слон

---



- Африканський слон – саме велике із сучасних наземних тварин. Маса старих самців досягає 7, 5 т. Однак, незважаючи на масивне додавання, слон разюче рухливий, легкий у рухах, без квапливості швидкий. Він прекрасно плаває, причому над поверхнею води залишається тільки чоло й кінчик хобота, без видимих зусиль переборює крутий підйом, вільно почуває себе серед скель. Разюче видовище – череда слонів у лісі.

# Основні дані

## □ СПОСІБ ЖИТТЯ

**Батьківщина:**

тропічна Африка

**Звички:** самки з потомством живуть стадами, а самці – відокремлено.

**Їжа:** трава, гілки, кора дерев, плоди, підземні бульби і водяна рослинність.

**Тривалість життя:** 60 років

## □ РОЗМІРИ

**Висота:** 4 м.

**Маса:** до 7 тонн.

**Рекордна довжина бивнів:** до 3,5 м

## □ РОЗМНОЖЕННЯ

**Статеве дозрівання:** з 10 років.

**Вагітність:** 20 - 22 місяці.

**Кількість дитинчат:** зазвичай 1.

# Фантастичні історії про слонів

- Про слонів дотепер існують багато фантастичних розповідей.
- Так, нерідко говорять, що слони нібито бояться мишей, які можуть залізти до них у хобот. Не важко уявити собі, що може трапитися з такою мишею: адже коли слон дує, зі струменем повітря, що вилітає з хобота, летять камені набагато більші ніж миші.





Слони вмирають, як і всі інші тварини, і ніяких цвинтарів з величезною кількістю слонової кістки не існує.

Настільки ж фантастичні розповіді про танцюючих диких слонів, їхньому надзвичайному довголіттю й феноменальній пам'яті.

# Використана література

---

- О. Ф. Цеханська, Д. Г. Стрелков «Енциклопедія «Світ тварин»»
- Р. Капоралі, С. Дзуддас «Енциклопедія «Таємниці живої природи»»
- С. Попадюк, Л. Аленіна, Л. Волга, О. Погребний «Велика ілюстрована енциклопедія школяра»